

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ

Ερωτήθηκε λοιπόν ο Γιώργος και πήγε στο βουλευτή.
 Ένα γράμμα ανατακτικό, παροικιακό, για την Άμφισσα, το έβλεπε.
 Σε ποιον να απαντήσει;
 Σε έναν ξέροντα έβλεπε λέγα.

Να φέρει το γλυκό το γάλα, ε' ο λόγικο...

Με χουμένα τα χέρια στις τσέπες, έγραψε τις κατοικίες ήμας ο Γιώργος στην πολιτεία, χαζεύοντας στις βελόνες και τις μεγάλες τόν διαφημισησων ζογραφιστές.
 Μορφέ χαζουμανίες! Έλεγε.
 Έπαιξε και είδε τη Βουλή, το Πανεπιστήμιο και το μαγαζί του Φίλιππα, του χωριανού του. Έτσι έβλεπε κι ο Φίλιππος από το χωριό, μικρός, φτωχός και άπρωσταίτετος...
 Μά, κίτταξέ τον τούτο Μεγαλέμιθος στην πρωτεύουσα, με μαγαζιά και οπίθια και παιδάτια. Δούδες σαν το νερό νερό και παιδάκια σαν τις κοιλίες. Κι έβλεπε η γυναίκα του! Ποτέ δεν βιά την λημονήση, ο Γιώργος ο φτωχός. Ψηλή, ζωντή, με φροσκιωμένα χροιάτα, σαν προζύμι παρασκευασμένο! Με ζάρες, σαν ξεροσκιάματα, έδω κι' έκει, όμοια με ζυμάρι που πεμνέται ζύμωνα.
 — Χιλιά! Χιλιά! Χιλιά! Χιλιά! Χιλιά! πλατάρησαν σε κάθε βήμα της τα χροιάτά της!

Φορούσε και μια όμπρα κατακόκκινη, σαν απόμας! Την πήρε, λέει, ο Φίλιππος, γιατί είχε χροιάτα πολλά. Παντοφλίτες τις χιλιάδες της και όχι τόν άνθρακα, το έβλεπε ο Μινιής ο πατριώτης του.
 — Φοτούρες έβλεπε την πλάτημουχλιάδου, το χαζάικο, βες Γιώργο μου!...

Αυτό ποτέ ο Γιώργος στη ζωή του, ποτέ δεν βιά το ζάνη. Άς γίνει όσο θέλει πλούσιος. Άς σωριάσει σαν βοινό το χωριάκι και διαλάσει τα κάλληρα.

Έτσι ξαναθυμήθηκε την Άνθοβία, την κόρη του δασκάλου. Την έβλεπε κάθε πρωί, σαν προינו λουλούδι δημοκρατικισμένο, να κοιτάζει το γλυκό το γάλα, το δόλογικο, γελαστή και χαρούη, με προαντό το στήθος και γυνιά τα τριγονιά της ποδαριάς!... Τά μαλλιά της, πλόκαμοι και πλόκαμα, πέφτανε μπρός στο πρόσωπό της, και άστραπολοδοιούσαν άπο ούβια τα ματάκια της και κοκκίνιζαν τ' άναμμένα μάγουλά της. Ουμάτια μά φορά ποτ την έφίλησε στού λαμού της το λικκάκι, χαθός ήτανε έτσι γυνιά, με άνοιγμένο το λευκό ποζάμισο και τά μαλλιά λυμένα!... Μιά μοσχοβολιά ά νεότητος και καθαριότητος τόν υφρούσε, μά μυρωδιά άπο μοσγόγορα που έιζεν αυτή στούς κόφους της, τόν αναλίγωσε, τόν μεθύσε! Μοσχοβολούσε όλη, σαν λουλούδι του άγρου, δημοσιμένο άπ' τις βοοχέες και δοξασμένο άπο τόν ήλιο!

Η σεβαστής Βυζαντινής φροσιγνομίας, που αναστήθηκε μ' αυτές, δεν υπήρχανε πια...

μπροστά του, δημοσιότητας χροιατήλας, πλάδαρη και ιδρομένη, ή σύμπος του Φίλιππα. Τί άναγοδία, Θεέ μου!...
 Είχε το μικρό της το παιδί στα χροιάτα και το έδιδασκε, δίδοντάς τον χαρμειλλές.
 — Εγγαστό, φηθούσε ο μικρός.
 Κι' ή μητέρα του τόν μάλλωνε:
 — Όχι εύγα σιστό, χροσό μου.
 Κι' έπειτα με δυνατώτερη φωνή:
 — Μερσί να λές.
 Ά, ποτέ ο Γιώργος τέτοια γυνιάκι δεν θά έπαιρνε!...

Πάια με τά χροια του χουμένα στις τσέπες, βγ ήχεν ο Γιώργος στούς δρομους τόν Άθηνων, περίπατο.
 Έπαυσε να βροδιάζει. Ή ζίν η σισ... Άιγο και στη θάλασσα την μικροκυματούσα... τόν δρομον τόν ξεχοιόμανε, τά αστόκινια και ο βορφοτός τόν ξζάιλαν. Στάθηκε να ιδη ένα άπο αυτά τά κωμικία άπο σιφίριζαν σαν τά πατόρια και τρέχαν δίωος άλογο.

— Πες τρέχον; ρόθρες ζάποιν διαβάτη.
 — Γροζιον εκείνη διά τη οδία που έινε στο τιμόνι τους και φούρωνα, του Ξήνηρος έκείνος. Δεν έχει στο χωριό σου;...
 — Όχι. Έμεις γαιδομαρία έχουμε. Και πως τά συντηρείτε;
 — Βενζίνα τά ποτίζουμε. Και σεις;
 — Έμεις δεν δίνουμε απενζίνα στα γαιδομαρία. Έμεις μονάχα με χοιράτη τά ταίζουμε!
 Και στάθηκε ασύλογομένος κι' έβλεπε τούς διαβόλους αυτούς ποτρεχαν λάνο-λάτο.

— Του Χάρου δεν θά ζάνουν ποτέ τίποτα! αζέφτιρες.
 Και θυμήθηκε το φτωχικό του ξαντραβέλα, το συντροφό του το γαϊδαρο, που φροσιμέμον τόν πήγανε στο μύλο και πάια με άλιψη φροσιμέμον τόν έγραψέ. Παρέα του στο δρομο άγούστη και συντροφιά τά βράδουα στούς μακρινούς τούς άνηφούσε. Αισθανόταν έτσι δίλα του ζάτι τι να ζή και να ανήται, να ύποψέφη κι' αυτό, σαν τόν ίδιον. Τώρα, μ' αυτές τις μηχανές, πάει ο κόσμος, θά χαλάση. Πάνε άλιον ή συντροφίτες, πάει το ταπεινό γαιδομαρία, ή παρέα του, πάνε τά περιφανα τά άλογο και τά γερά μουλάκια με τά χροιατιστά τά χροιαλιά και τις γαϊδάρες χάντες!...

Και, μεγαλοχόλοξ, πού λέρα τράβηξε.
 Έπαρσε τον είδε τώρα μια μεγάλη έκκλησία, μ' άνοιχτές τις πόρτες και με κροάκια μέσα άναμμένα, άποφ γλυκοφύγγανε. Σιωπή και μεσσηρο άπλονονταν μέσα στο μελιχρό φως τόν ζωντηλιάν και τόν κροαίων. Οι άγιοι, σαν σκιές, στο βάθος διεκρινόντο. Τά μανουάκια, ζίγωνα, έγνάιλιζαν έμπρός τους. Και τότε σαν ζάτι να έτροδύηξε το Πόγορο ζατά μέσα. Μεγάλη ή έκκλησία, βαθεία, με βόλους και κολώνες, τόν έξέπληξε. Ταπεινωμένος έκανε το σταυρό του και άναγεν ένα κερί. Κι' έπειτα, σιωπητός μικρός στο Θεό του, προσευχήθηκε. Μά όταν, για να φιλήση τούς άγίους, ληθίσιασε, δεν είδε την Παναγία με τά μεγάλα μαύρα μάτια και τούς άγίους τούς μελαχροινούς, που στο χωριό του γνώριζε... Η σεβαστής βυζαντινής φροσιγνομίας, που αναστήθηκε μ' αυτές, δεν υπήρχανε πια. Κάτι άλλες, άστρες και ροδαλές φράσες, στοργγυλές, ξανθές μοιρές, έπροβόλωνε μπροστά του. Κάτι είζονες άγνοντες γι' αυτόν...
 Κοιτοστάθηκε παραγμένος.
 — Άλλον Χριστό πιστεύουν στην Άθήνα! φηθίσε.

Ο νεοκόρος τόν πληρώσε:
 — Τί έπαδες, παιδί μου;
 Ήταν ένα σιωπητό γεροντάκι, μαλακό, με ζάτιασπρα μαλλιά και μαύρα φουδιά, σαν τόν Άϊ-Νικόλα.
 — Ποιά είν' ή Παναγία, γέροντα; τόν ρόθισε.
 — Αυτή με το χροσό φελόνι και το στέμμα το δόλογισο.

Μά δεν την ήξερε έτσι την Παναγία ο Γιώργος. Με κόκκινο φελόνι, φτωχικό, ο Γιώργος την έγνώριζε, φτωχή και ταπεινή του Θεοάνθρωπου τη μάνα, έχοντας μόνο στολίδι την άγάτη στο μικρό της, μόνη της λαμπρότητα τη λαμπρότητα του στοχογκού της βλεμματός, με το άπαιο το έκνύτταζε.

— Κι' ή Παναγίες, έδω λέρα, έχουνε άλλα έξελ... Ξαναμουρούσιες.
 (Ή συνέχεια στο προσέχες) ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ήταν ένα γεροντάκι σαν τόν Άϊ-Νικόλα...